

IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

PADOME

Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par starpnozaru sadarbības veicināšanu, lai dotu labumu sportam un fiziskajai aktivitātei sabiedrībā

(2020/C 419/08)

PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠIE DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

ATGĀDINOT, KA:

1. Padomes 2013. gada 26. novembra Ieteikumā par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu starp nozarēm ⁽¹⁾ cita starpā ir ieteikts, ka dalībvalstīm vajadzētu strādāt, lai virzītos uz efektīvu HEPA ⁽²⁾ politiku, izstrādājot starpnozaru pieeju, kas cita starpā ietver tādas politikas jomas kā sports, veselība, izglītība, vide un transports, kā arī citas atbilstīgas nozares, un ievērojot konkrētās valsts specifiku ⁽³⁾;
2. Padomes 2015. gada 15. decembra secinājumos par bērnu motorisko prasmju, fizisko un sporta aktivitāšu veicināšanu dalībvalstis tiek aicinātas apsvērt pārnozaru politikas īstenošanu, kura citu nozaru starpā aptver izglītības, jaunatnes un veselības nozares, lai agrā bērnībā veicinātu fizisko aktivitāti un motoriskās prasmes ⁽⁴⁾;
3. Padomes 2017. gada 9. decembra secinājumos par treneru lomu sabiedrībā uzsvērts, ka vajag treneru izglītībā ietvert starptautisku un starpnozaru dimensiju, integrējot labus piemērus un noderīgas darba metodes no darba ar jaunatni, piemēram, neformālo un ikdienējo mācīšanos ar sporta palīdzību, darbu ar cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un uzņēmējdarbību ⁽⁵⁾;
4. Padomes 2018. gada 13. decembra secinājumos par sporta ekonomisko aspektu un tā radītajiem sociāli ekonomiskajiem ieguvumiem dalībvalstis tiek aicinātas atbalstīt un izplatīt ideju par plašāku sporta ekonomiskā aspekta atspoguļošanu Eiropas un valsts līmenī, ietverot sociālekonomiskos aspektus, jo īpaši brīvprātīgo darbu, ar veselību saistītus ekonomiskos aspektus un inovāciju, un uzlabojot starpnozaru sadarbību ⁽⁶⁾;
5. Padomes 2020. gada 11. jūnija secinājumos "Iespēju nodrošināšana treneriem, uzlabojot iespējas apgūt prasmes un kompetences" sporta kustība tiek aicināta sadarbībā ar attiecīgajām iestādēm ES, valstu, reģionālā vai vietējā līmenī uzlabot starpnozaru sadarbību, lai ikdienas darbā izmantotu jaunas atziņas un metodes, un iesaistīt pētniecības un inovācijas nozari treneru izglītības un apmācības programmu izstrādē ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ Visas šajā dokumentā minētās atsauces ir uzskaitītas pielikumā.

⁽²⁾ Veselību veicinoša fiziskā aktivitāte

⁽³⁾ Skatīt ieteikumu Nr. 1.

⁽⁴⁾ Skatīt 13. punktu.

⁽⁵⁾ Skatīt 14. punkta h) apakšpunktu.

⁽⁶⁾ Skatīt 23. punktu.

⁽⁷⁾ Skatīt 40. punktu.

6. Padomes 2020. gada 29. jūnija secinājumos par Covid-19 pandēmijas ietekmi uz sporta nozari un šīs nozares atveseļošanu dalībvalstis tiek aicinātas veicināt starpnozaru sadarbību un konsultācijas ar sportu saistītās jomās visos līmeņos, tostarp ar sporta kustību, ar sportu saistīto uzņēmējdarbības nozari un citām attiecīgām ieinteresētajām personām, lai efektīvi novērstu izaicinājumus, ar kuriem sporta nozare saskaras Covid-19 pandēmijas dēļ, un lai stiprinātu sporta nozīmi sabiedrībā ⁽⁸⁾;
7. Eiropas Savienības sporta darba plānā 2017.–2020. gadam ir atzīts, ka sportam ir pozitīva nozīme ES līmeņa starpnozaru sadarbībā un ka sports līdz ar to palīdz nodrošināt ilgtspējīgu attīstību un adekvātā veidā risināt visaptverošās sociālekonomiskās un ar drošību saistītās problēmas, ar kurām saskaras ES ⁽⁹⁾;
8. Eiropas Padomes Eiropas Sporta hartā ir uzsvērts, ka svarīga ir koordinācija starp dažādām politikas jomām, lai nodrošinātu, ka sports ir sociālās un kultūras attīstības neatņemama sastāvdaļa ⁽¹⁰⁾;
9. Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam ir norādīts, ka sportam piemīt nozīmīga loma kā ilgtspējīgas attīstības veicinātājam, un cita starpā uzsvērts tā ieguldījums veselības, izglītības un sociālās iekļaušanas mērķos ⁽¹¹⁾;

ATZĪSTOT, KA:

10. ja vien rīkojas atbildīgi un sporta nodarbības un fizisko aktivitāti pielāgo katra cilvēka īpašībām, tas veicina visu paaudžu cilvēku veselību un labjutību un tajā pašā laikā palīdz samazināt slogu uz veselības sistēmu ⁽¹²⁾;
11. sporta nodarbības kopienā, jo īpaši sporta klubos, var stiprināt sociālo kohēziju un sociālo līdzdalību un tādējādi veicināt integrāciju un iekļautību;
12. brīvprātīgais darbs sporta jomā dod iespēju apgūt papildu iemaņas un sniegt aktīvu ieguldījumu vietējo kopienu attīstībā;
13. pārvietošanās jomā fiziskā aktivitāte, kas izpaužas kā iešana un riteņbraukšana, ir svarīga vides un klimata aizsardzības sastāvdaļa;

ŅEMOT VĒRĀ TO, KA:

14. saskaņā ar neseniem statistiskajiem apsekojumiem vairākās dalībvalstīs to cilvēku proporcija, kas nodarbojas ar sportu vai ir fiziski aktīvi, uzrāda stagnējošu tendenci vai pat samazinās ⁽¹³⁾;
15. turklāt šķiet, ka sporta organizācijām kļūst aizvien grūtāk iesaistīt cilvēkus brīvprātīgajā darbā, jo īpaši ilgtermiņa brīvprātīgo iesaistīšanos sporta klubos;
16. Covid-19 pandēmija un no tās izrietošie īstenotie pasākumi un ierobežojumi, lai novērstu vīrusa izplatīšanos, ir lielā mērā ietekmējuši sporta nodarbības un fizisko aktivitāti, jo īpaši kolektīvo un organizēto sportu sporta centros;

UZSVEROT, KA:

17. sports un fiziskā aktivitāte nav tikai indivīda brīvā laika kavēklis. To pozitīvās ietekmes dēļ ⁽¹⁴⁾ pastāv sabiedriska ieinteresētība veicināt sportu un fizisko aktivitāti visu iedzīvotāju vidū;
18. vietējie apstākļi ievērojami ietekmē indivīda lēmumu piekopt aktīvu un veselīgu dzīvesveidu, kā arī iesaistīties brīvprātīgajā sporta darbā. Īpaši svarīga ir izmaksu ziņā pieejama un viegla piekļuve sportam, kā arī sporta objektiem un publiskām teritorijām, kas mudina uz fizisku aktivitāti drošā vidē. Tas pats attiecas uz ilgtspējīgu transporta infrastruktūru un pilsētu plānojumu, kas ir pielāgots gājēju un riteņbraucēju vajadzībām un drošībai;
19. šādi vietējie apstākļi uzlabo vispārējo dzīves kvalitāti municipalitātē vai reģionā un līdz ar to uzlabo arī tā konkurētspēju un pievilcību. Tādējādi pozitīvā ietekme sniedzas tālāk par sporta jomu un fizisko aktivitāti;

⁽⁸⁾ Skatīt 25. punktu.

⁽⁹⁾ Skatīt 5. punktu.

⁽¹⁰⁾ Skatīt 13. panta 1. punktu.

⁽¹¹⁾ Jo īpaši skatīt 37. punktu.

⁽¹²⁾ Fiziskās aktivitātes trūkuma izmaksas ES tiek lēstas 84 miljardu EUR apjomā (saite: <https://ec.europa.eu/jrc/en/science-update/european-public-health-week-jrc-publishes-overview-physical-activity>).

⁽¹³⁾ Eiroparometra speciālaptauja 472, Sports un fiziskā aktivitāte, 2018. gada marts (saite: https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2164_88_4_472_ENG).

⁽¹⁴⁾ Skatīt, piemēram, 10.–13. punktu.

20. sportam un fiziskajai aktivitātei ir daudzas saiknes ar citām politikas jomām, piemēram, ar izglītību, veselību, jaunatni, sociālajiem jautājumiem, infrastruktūru, publisko telpu (t. i., parkiem), pilsētu un lauku attīstību, transportu, vidi, pētniecību, inovāciju, digitalizāciju, kultūru, ekonomiku, nodarbinātību, tūrismu un starptautisko sadarbību, tostarp ar to attiecīgajiem finansēšanas instrumentiem;
21. starpnozaru sadarbībai var būt svarīga nozīme, lai radītu vai optimizētu apstākļus aktīvam un veselīgam dzīvesveidam, un līdz ar to lai aktivizētu sporta un fiziskās aktivitātes pozitīvo sociālo potenciālu, kā arī lai stimulētu inovāciju un sporta ekonomikas aspektu. Koordinētas darbības vairākos līmeņos var būt efektīvākas nekā atsevišķi pasākumi;
22. līdz ar sporta nozares iesaistīšanu, starpnozaru sadarbība var izvērst pozitīvo ietekmi, kāda sportam un fiziskajai aktivitātei var būt uz citām politikas nozarēm ⁽¹⁵⁾;
23. tiecoties sasniegt paši savus mērķus, dažādie sporta nozares ⁽¹⁶⁾ dalībnieki var sniegt nozīmīgu ieguldījumu starpnozaru sadarbības panākumos un kopīgo politikas mērķu sasniegšanā attiecīgajos līmeņos ⁽¹⁷⁾;
24. šādas starpnozaru sadarbības izdošanās ilgtermiņā lielā mērā ir atkarīga arī no politisku un administratīvu lēmumu pieņemēju veicinošām darbībām un atbalsta, un tāpat galu galā – no tā, vai tā dod savstarpēju labumu visām iesaistītajām ieinteresētajām personām un to nozaru politikas mērķiem;

AICINA DALĪBVALSTIS ATBILSTĪGOS LĪMEŅOS UN ŅEMOT VĒRĀ SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:

25. kopīgi ar attiecīgajām ieinteresētajām personām attiecīgā gadījumā izstrādāt un uzraudzīt savstarpējas stratēģijas ar skaidri sadalītu atbildību, lai palielinātu iedzīvotāju līdzdalību sportā un fizisko aktivitāti īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, un šajā sakarībā īpašu uzmanību pievērst starpnozaru sadarbībai;
26. attiecīgā gadījumā visos līmeņos noteikt tās politikas un administratīvās jomas, kas ir svarīgas sportam un fiziskai aktivitātei, un mudināt nozaru lēmumu pieņēmējus vairāk ņemt vērā priekšrocības, ko sports un fiziskā aktivitāte var dot to attiecīgajai politikai;
27. veicināt un mudināt ilgtermiņa starpnozaru sadarbību dažādos līmeņos, cita starpā apmainoties ar paraugpraksi, un atvieglināt un atbalstīt to ar piemērotiem pasākumiem;
28. attiecīgā gadījumā starpnozaru sadarbībā iesaistīt visas ieinteresētās personas no sporta nozares, jo īpaši no sporta kustības;
29. informēt ieinteresētās personas par atbilstīgām ES finansējuma programmām, ar ko atbalstīt starpnozaru projektus, kas saistīti ar sportu un fizisko aktivitāti, un/vai attiecīgā gadījumā izmantot šādas programmas ⁽¹⁸⁾;

AICINA KOMISIJU:

30. ar piemērotām iniciatīvām ⁽¹⁹⁾ veicināt starpnozaru sadarbību sporta, fiziskās aktivitātes un sociālas kohēzijas labā un atbalstīt paraugprakses apmaiņu šajā sakarā, vajadzības gadījumā iesaistot HEPA kontaktpunktu tīklu ⁽²⁰⁾;
31. organizēt sanāksmes ar sporta nozares pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai izstrādātu, dokumentētu un uzraudzītu kopīgus mērķus un stratēģijas Eiropas līmenī nolūkā palielināt iedzīvotāju līdzdalību sportā un viņu fizisko aktivitāti īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, un īpašu uzmanību šajā sakarā pievērst starpnozaru sadarbībai;
32. apsvērt iespēju atbalstīt starpnozaru pieeju, lai atbilstīgu ES finansējuma programmu īstenošanā popularizētu projektus, kas saistīti ar sportu un fizisko aktivitāti;

⁽¹⁵⁾ Skatīt, piemēram, 10.–13. punktu.

⁽¹⁶⁾ Skatīt definīciju pielikumā.

⁽¹⁷⁾ Piemēram, sadarbības veicināšana starp vietējiem sporta klubiem un skolām (piem., piedāvājot sporta grupas pēcpusdienā) varētu panākt to, ka sporta klubos iestājas vairāk dalībnieku.

⁽¹⁸⁾ Piemēram, programma *Erasmus+*, kohēzijas politikas fondi vai Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai.

⁽¹⁹⁾ Šādas iniciatīvas varētu būt Eiropas Sporta nedēļa, ES sporta forums, Tartu aicinājums uz veselīgu dzīvesveidu, kā arī iniciatīva *SHARE*.

⁽²⁰⁾ Padomes Ieteikums (2013. gada 26. novembris) par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu dažādās nozarēs, jo īpaši 3. ieteikums.

33. informēt dalībvalstis, sporta kustību un citas attiecīgās ieinteresētās personas par atbilstīgām ES finansējuma programmām un iniciatīvām, kuras var izmantot, lai atbalstītu starpnozaru projektus, kas saistīti ar sportu un fizisko aktivitāti, un lai popularizētu veselīgu dzīvesveidu;
34. noteikt tās politikas un administratīvās jomas ES līmenī, kas ir svarīgas sportam un fiziskajai aktivitātei, un mudināt vairāk ņemt vērā sporta un fiziskās aktivitātes pozitīvo ietekmi citu politikas jomu plānošanā un programmās un vispārējo ES politikas prioritāšu sasniegšanā;
35. sniegt ieguldījumu zināšanu uzlabošanā par šo nozari, piemēram, nodrošinot pētījumus un analīzi, lai pamatotu sporta un fiziskās aktivitātes pozitīvo ietekmi, tostarp finansiālos ieguvumus, ko sports un fiziskā aktivitāte var dot citām nozarēm;

AICINA SPORTA KUSTĪBU UN CITAS ATTIECĪGĀS IEINTERESĒTĀS PERSONAS:

36. aktīvi iesaistīties tādu stratēģiju izstrādē, kas palielina iedzīvotāju līdzdalību sportā un viņu fizisko aktivitāti;
 37. apsvērt iespēju iesaistīties starpnozaru sadarbības iniciatīvā visos līmeņos, lai popularizētu svarīgo nozīmi, kāda sportam un fiziskajai aktivitātei var būt saistībā ar veselīgu dzīvesveidu, personisko un sociālo attīstību, sociālo kohēziju un sociālo iekļaušanu.
-

PIELIKUMS

Atsauces

- Padomes Ieteikums (2013. gada 26. novembris) par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu dažādās nozarēs (OV C 354, 4.12.2013., 1. lpp.).
- Padomes secinājumi (2015. gada 15. decembris) par bērnu motorisko prasmju, fizisko un sporta aktivitāšu veicināšanu (OV C 417, 15.12.2015., 46. lpp.).
- Padomes secinājumi (2017. gada 9. decembris) par treneru lomu sabiedrībā (OV C 423, 9.12.2017., 6. lpp.).
- Padomes secinājumi (2018. gada 13. decembris) “Sporta ekonomiskais aspekts un tā radītie sociāli ekonomiskie ieguvumi” (OV C 449, 13.12.2018., 1. lpp.).
- Padomes secinājumi (2020. gada 11. jūnijs) par iespēju nodrošināšanu treneriem, uzlabojot iespējas apgūt prasmes un kompetences (OV C 196, 11.6.2020., 1. lpp.).
- Padomes secinājumi (2020. gada 29. jūnijs) par Covid-19 pandēmijas ietekmi uz sporta nozari un šīs nozares atveseļošanu (OV C 214 I, 29.6.2020., 1. lpp.).
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par Eiropas Savienības sporta darba plānu (2017. gada 1. jūlijs – 2020. gada 31. decembris) (OV C 189, 15.6.2017., 5. lpp.).
- Eiropas Padomes Ministru komitejas ieteikums Nr. R (92) 13 REV dalībvalstīm par pārskatīto Eiropas Sporta hartu
- Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam (ANO Ģenerālās asamblejas 2015. gada 25. septembra rezolūcija A/RES/70/1)

Definīcija

Šajos secinājumos “sporta nozare” sastāv no sporta federācijām, sporta klubiem un citām ieinteresētajām personām, kuru darbība ir vērsta uz sporta pasākumiem, kā arī ar sportu saistītas publiskas iestādes un institūcijas dažādos līmeņos.
